

Kraméryusowy Cis. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1793.

Ve Sobotu

Čís. 37.

Dne 14 Zář.

Pátý roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Z Litchu list psaný na den 30
srpna praví, že bitwa, kte-
rauž Jorycký Wýwoda na

den 24 téhož blíž Dynkyrchu swedl, při
tomto wálečném tažení neykrwarwějši
byla. Aužlabi, za kterémž francouz-
wé zassancowaní stáli, bylo mrtwými
a poraněnými do polowice naplněno.
Baždy strnul, kdož tuto hroznou po-
rážku spatřil. Poněwadž francouzové
nyni na wsech stranách z swých zassan-
cowaných míst okolo Dynkyrchu zahná-
ni gsau, Angličané tedy s Hanowerány
tuto perwnost iádne oblehli, a hned při
nášyné střelbě s zakládáním stanců po-
čátek učinili. Dne 28 srpna byli při-
chystáni, že zewsech stran sšurmem na
ni poženau. Wssecka předměstí, kteráž

gsau v Dynkyrchu, Komendant též pe-
wnosti kázal wypáliti a s zemí srownati.

Dne 27 srpna v Turkenu a Kuboa
střelo se potýkání, o kterémž po tu
chwili gen tuto zbežnau zprávou máme.
Francouzové učinili autoť na císařské
od Marssienu až k Waterloru, a také
giz Cysyně obkličili. Než w tu chwili
Obřišt od Bawanašských Kyrysničků hra-
bě Hohencollern připadl na ně s tak-
wan mocí, že Kyrysničcy dwa pataliony
pěšich francouzů ssekali a 4 děla gim
odgali; dvě děla sami francouzové do-
bahna v Benantu whodili. — Na 28
straně francouzové 15 až do 16ti ti-
síců sylnj wyrazyli na Hollendry v Tyr-
kenu. Potýkání začalo se od 9té hodi-
ny, a trwalo až do 9té ráno, při kter-
émž

rémž Hollendři statečně se bránice, wel-
mi mnoho lidu ztratili.

O tomto příběhu také již z Hágu
pissi, a list prawj, že Francouzové w
třech místech na Hollendry wypadli, to-
tíž w Ronku, Turken a Werviku,
z kterýchžto dwau prvních míst Hollen-
dři Francouzům vstaupiti musyli. V
také wyrazyli Francouzové na Anspach-
ské wogsto w Lannay, odtud ho ale ne-
wysílili. Někdy poraněnými gest Ma-
jor Waldensels a Laynant Nychler od
Anspachských myslivců.

Pewnost Besnoa gest náš m cý-
sařským lidem kolem obklíčena, a k to-
mu ke dni 27 srpna wšlecht bylo při-
chystáno, kdez zákopy proděláwati začíti
chtěli. Francouzové wšlecht okolo me-
sta ležící domy dílem popálili, a dílem
pobořili, tak aby náši neměli žádné
schrány, když zákopy k pewnosti prodě-
láwati budou. Před pewností gestě
magj několik dobře branným lidem o-
sazených náspů neb redutů, z kterýchž
ge náši prvé vytisknauti museli, nežby
se o pewnost pokusyli. Dne 25 srpna
zase Francouzové z této pewnosti wy-
padli v velikém počtu, a hustá mlha k
tomu jim neylépe slaužila. Oni prudce
hnali na násse, a strhlo se krwawé po-
týkání, při kterémž obě strany něco li-
du ztratily, posléz ale předce Francou-
zové vstaupiti musyli. — Na pewnost
Mobež také náši již sněhugi, a z pří-
praw saudime, že gi co nejdříve oble-
hnau. Při stancích téhož města magj
Francouzové wybite ležení, a stogi tu
veliký počet branného lidu. V zde te-
dy nastává krwawá sřawátka, prvé
než náši k této pewnosti blíž přikročegj.

Z Frankfurtu 2 záři. Zutoť, kterýž
cýsařstj pod zprávou svého slawného
Wúdce Generála Wurmsera na Way-
senburšské sřance před se wzali, se ne-
zdaril. Cýsařstj syce některých sřanců
a náspů se zmocnili, wšak neyblawněg-
ších sřanců dobyti nemohli, ač wšlechtu
swau sýlu na to wynaložili. Tyto
sřance gsau w dobrém položení, mezy
horami, a místo k nim tak nepřístupné
gest, že náš Generál nechce, aby geho
statečný lid patrně w nebezpečnstwí
smrti wydan býti měl. Wšsem sřeze
mnohé porážky, kterauž gednu po dru-
hé Francouzové trpěli, myslili sme, že
welice ztenčení, a posléz sřeze nedostatek
branného lidu k vzdání sřanců přinu-
ceni budou. Wšak gegich ležení gest
rozšířené, y magj gedni k druhým tak
přihodný průchod, že každé chwile sobě
na pomoc přispěti mohau. K tomu y
ten magj prospěch, že na wšech stra-
nách sedláky shánegj, jen aby na počet
velikou armádu pohromadě měli. Ké-
dne wogsto směssugi s národnými stra-
žnjky a sedláky, a tudý powstala v
Waysenburku Francouzská armáda, kte-
rauž na 120,000 mužů počisti můžeme.
Mimo to magj na sřancých přes 200
kusů, z nichž náramně strjlegj, tak že
kaule gedna sřowa druhau minauti mů-
že. Po krátkém ale času předce vřly-
šime, že tu Francouzové nepřemož-
tedlnj negsaw, nebo Generál Wurmser
od svého vmysla dosawad docela ne-
pusil, a čeká času, dokudby se mu lepši
přiležitość nenahodila. W Frayburku
také již wogsto počíná se hýbari; čer-
stvý lid přichází, a kterýž prvé tu byl,
lépe dohromady se sřáží. Francouzové,
genž

genž se weypadu strachngi, gať se zdá,
chtějí průchod k Báslu, aneb dokonce
y do celých Šweycar zameziti.

3 Mochnice 1 zářij. Gaťž známo,
dne 27 srpna gestě Francouzové w
swých šancích v Waysenburku stáli.
Wšak nemůž to dlouho trvati, poně-
wadž obě armády tak blízko při sobě
gsau, že buď Francouzové caufnauti,
aneb bitwu swěsti musěgi. 3 Špecyr-
pissi, že dne 28 a 29 opět w té straně
v Waysenburku welmi sylně střeliti sly-
šeli, zdali ale k gakému potýkání při-
šlo, gestě žádné zpráwy neoznamugi.
Francouzští wystěhowancy pod zpráwu
Prynce z Ronde wšsudy welmi statečně
se chowagi, v sgednocené armády do-
cházěgi pochwaly, a Francouzům wšs-
dy strachu naháněgi. — Dne 27 srpna
Francouzové zase na Ewaybryk směřo-
wali. Přední stráž Prynce z Hohen-
lohe wšsecky nazpět zahnali, a skutečně
giž tak se přiblížili, že do města několi-
krát granátů whodili. Tu reprw Prync
Hohenlohe počal po nich z patryj na-
křžowém wrchu páliť, a zahnal ge tak
daleko, že se wice tak snadně k Eway-
bryku nepustěgi.

3 Štolhofenu v Rastatu 26 srpna.
Podlé zběžné zpráwy, General Grabe
Wolkenssteyn wčera ráno s několi-
ka šulajských dobrowolníků na 4 místech
na Francouze wyrazil, totiž v Helm-
lingenu, Greffern, na řeci hoře a v
Štolhofenu; y také na Fortluy Layr-
nant od dělostřelců Koch tak platně stř-
lel, že Francouzové odtud pomocného
lidu wylati nemohli. Proti Greffern
nášši učinili hlawní autoť na šance a
násep, na němž dvě děla stála. Pod

zpráwu prvního Laynanta Šustynyo-
ny a Popowice nášši Šulajšstj dobro-
wolnicy šťastně šanců y náspu se zmoc-
nili, y wšsecko zde napořád pobili, po-
něwadž se jim Francouzové gať wztě-
li bránili. Wyboghowali zde oba kusy
y prach, a z týchž kusů po Francouzých
kartáci páliť. Bdyž potom z té strany
nepřátelé zahnutí byli, nášši geden z
těch kusů s welikau prací na lodj složili,
a šťastně na druhau stranu přewezli;
druhý pak, poněwadž Francouzové v
welikém počtu na pomoc přišli, hřeby
zatarasowali, a spolu se wšsim prachem
do řeky Reyna whodili. Při tom po-
týkání byl i oficer a asy 60 Francouzů
dilem zabito a dilem poraněno. Proti
Štolhofenu týmž časem připadl na
Francouze Laynant Synowic, a což
tu giž na piketu stálo, totiž 41 mužů,
wšsecky rozsekati kázal. Nášsich wšsedy
dohromady zbitych počítá se 21 mužů,
mezy kterýmiž gest y první Laynant
Šustynyon, a 4 mužj sprostni byli po-
raněni.

3 Hágu 28 srpna. Pět Hollandských
patalionů, genž k armádě do Nydelan-
du táhnau, na cestě podle štrasety dor-
stali poručení, aby w neywětšj rychlosti
táhli. Broui toho počtu wogsta Hol-
lendři gestě 13 wálečných lodj na ry-
chlost wyprawěgi, a potřebným lidem
opatřěgi. Také nanowo předloženo
gest, aby gestě 8 patalionů pěchoty a
6 šwadron giždy do pole přichystali.
Což gest Francouzských wystěhowanců
pod zpráwu Graběte Bitona w Nym-
wegu, a pod zpráwu Graběte Damasa
w Mastrychtu, wšsecko to Francouzské
wogsto musy spěšně k hollandským hra-
niti.

nicem táhnauti. Gať slyšime, náš
Minyster při Anglickém dwore, Baron
Mägel, zaslal sem zpráwu, podle kterej
můžeme sanditi, že země w půlnoční
Ameryce Anglickanům brzy wálku pro
blásengi; tyto země s francouzsky magi
tagné srozuměnj.

Z Paříže 24 srpna. Podle listů
mnozy chťej náš vbezpečiti, že se Spsa-
nyelowé nasseho města Wyllé - Franse
zmocnili, a wogsto, kterej tam leželo,
že do Mons Sebru přehlo. Wsák
ani toto město nemůž se dlouho bráuti,
poněwadž Spsanyelowé giž wsecky wr-
chy magi osazené, odkudž do města pá-
liti mohau. Tato zpráwa dne 9 srpna
representantům zadána byla, krejž w
Perpignaně gsau. Mezy tím ale ná-
rodnj shromážděnj o tom přiběh do-
sawad pořádné zpráwy nemá. Barrer,
aud národnjho shromážděnj, odwedl
plán, gaťby možné bylo celý národ
proti nepřátelům ozbrogiti. Mezy gi-
ným předstawuge mįsta, kdežby se ná-
rod se zbranj shromážditi měl, totiž:
Seson, Ssalon, Nancy, Besanson,
Mason, Grenobl, Awiñon, Marbonu,
Tulos, Tary, Angulem, Turs, Sanťt-
Malo, Bontans, Kolmar a Orlean.
Při tomto walcěném taženj westřereho
národu w celosti gsau neywěšši obtěž-
sti, nedostatek potravý a zbraně. —
Při zasednutí městské rady čili list od
wogenstého Minystra, w kterémž žáda,
aby mezy čtworé města Paříže 700,000
přl rozdali, kěmuž obecná rada y hned
přiwolila. Paříž má slaužiti za zbrog-
nicy pro wsecky francouzské země, nebo
zde wseliké fabryky zakládaji. Pro
dwě stě pecy gsau mįsta wykázána, kdež

rusy a ručnice pořád list budau. Na
zaprawenj autrat zatjm 3 milliony wy-
kázáni gsau. — Wsickni mladj lidé
od 18 až do 25 let, budte ženatj neb
neženatj, musęgi pod zbran bez rozjlu,
což wčinj armádu 500,000 mužů, a
tito magi své wlasti brániti.

Rusyn dosawad nenj odprawen,
a nad tjm geho nepřátelé hlauau frau-
tęgi, y obwiňugj sandce, že svého prá-
wa a mocy zle wjwagi. „Toto hr-
delnj práwo (prawil Serbert) gessťe w
Paříži lid zbaurj, gessťize patrioti ro-
mu na překážku nebudau. Rusyn,
weliký zločinec, gehož neprawosti před
celým národem odkryty gsau, snad při
tom práwě gessťe oswobozen bude.
Saudcowé gsau wplaceni, a w nároz-
dnjm shromážděnj dosti sselem gest,
genž s těmito sandcy držegj. Toto
práwo musy býti wyzdwiženo, a we
wsech městech giné ustanoweno, kterej
při gilotyně na wěregněm mįstě seděti,
sanditi a odprawowati bude.“ Ostatně
Serbert swau řeč skončil tjm, aby wsi-
ckni Pařížstj měšťané proti nepřátelům
do pole táhli, a aby mįsto nich z giných
měst měšťané do Paříže přišli, krejžby
toho města proti nowému zbaurěnj
bránili.

Giná zpráwa z Paříže téhož dne
24 srpna gessťe toto prawj: Requisycy
k celému národu, aby do pole táhl, giž
předložena gest, a aud národnjho shro-
mážděnj Barrer wsecko francouzům na
ruku dáwa. On prawj: Mly potřeb-
bugeme zbraně; dobře, wsecka obecná
mįsta w dšlny a fabryky proměňme.
Potřebugeme gızdy; dobře, seberme
wsecky kóně, genž se pod sedlo hodi,
než